

Heinrich Rahn Andreas Assig von

Semicenturia Positionum Legalium De Servitutibus Personalibus

Rostochii: Kilius, 1641

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn731844424>

Druck Freier Zugang

50 Gesetzesbestimmungen
über persönliche Freiheit
(Nutzungs, Gebrauch, Beschlüssen)

Rahn - Auszug. 1a
jur. 1641.

48
101

SEMICENTURIA
POSITIONUM LEGALIU
DE
SERVITUTIBUS
PERSONALIBUS,

Quam

D. O. M. A.

Consensu Amplissimi Jctorum Ordinis
in celeberrimâ ad Varnum Academiâ

SUB PRÆSIDIO

Viri Clarissimi, Excellentissimi & Consultissimi

Dn. HENRICI KAHNENI J. U. D.

& Professoris Publici, Præceptoris & Mœcenatis sui æternùm honorandi,

Publicè exhibet discutiendam

ANDREAS WITTEG Vratislaviensis Siles.
Author & Respondens.

*In Auditorio Majori, ad diem 10. Aprilis,
Horâ matutinis.*

ROSTOCHII,

Literis NICOLAI KILII, Acad. Typogr.

ANNO M DC XLI.

STUDENTURIA
POSITIONUM LEGALIUM
DE
SERVITUTIBUS
PERSONALIBUS

Consensu Amplissimi Corporis
D. O. M. A.
D. HENRICI
L. D.
ANDREAS
ROSTOCKIA
L. N. I. C. O. L. A. K. I. A. 1707
A. N. O. M. D. C. C. L. I.

PROÆMIUM.

Dividuntur in *Inst.* lib. 2. tit. 2. Res in Corporales & Incorporales: Quarum illa quidem sunt, quæ velut objectum externi sensus recipiunt aliquem externum actum, eumq; vel actualem vel potentialem; seu quæ tangi possunt, ut loquitur Imper. d. l. Ha, quæ circa subiecti, cui inherent, considerationem, in Jure consistunt. d. l. Posteriori huic generi insunt Servitutes Prædiorum d. t. ibi Ususfructus, Usus, & vers final. Quarum consideratio cū sit in Juris Theoria difficilis, in Praxi frequentior & utilis, dignas eas existimo, monente JCo. in l. 25. de Liberat. legat. & l. 5. de LL. ut pro ingenii viribus attingantur, & certis Publica Dissertationis pagellis includantur. Cum autem nec amplitudo materia, nec Instituti ratio sectari singula permittat, reservatis Realibus aliò, hic Personales tantum persequar, utpote quæ & aliàs ob dignitatem Persona cui debentur, & plenitudinem Usus quem præstant, Realibus potiores habeantur.

POSITIO I,

Dicta est à serviendo Servitus. Cum enim Res libera esse censeantur, quando iis solus Dominus utitur, & quasi imperat, nemoq; in illis nisi ipse jus habet: Servæ verò cum præter Dominum alius in iis jus obtinet, eumq; alteri serviunt, vel utilitatem præbent, & id vel rei, vel personæ arg. l. 1. de Servitus. Hinc relatione factâ Fundus, qui debet, servus l. 20. §. 1. d. A. R. D. serviens l. 23. §. 2. de S. R. P. & cui debetur servitus, dominans appellatur l. 140. in fin. d. V. O

II.

Servitus Personalis, de quà nobis sermo, est jus ex realienâ Personæ debitum, & ad ejus commodum utilitatemq; constitutum, dominij jus diminuens arg. l. 57. de Usufr.

III.

Hujus servitutis tres vulgò recensentur species, Ususfructus, Usus, Habitatio, tit. 4. & 5. lib. 2. *Instit.*

②

③

A 2

IV. Usufru-

Def.
Einfach

IV.

Ususfructus in genere est Jus utendi fruendi re propriâ vel alienâ.

V.

In re propria quando consistit dici solet Causalis, seu, ut alij malunt, Plenus, ex eo quod cum proprietate conjunctus est. *Vid. l. 21. §. pen. de Exception. rei jud. l. 4. de Usufruct. accres. l. 57. solut. mari.*

VI.

Quando rei alienæ est, vocatur Formalis, seu Nudus, h. e. à Proprietate separatus. Et hic propriè huc pertinet.

VII.

Est autem jus alienis rebus utendi fruendi salvâ rerum substantiâ, *pr. Inst. de Usuf.*

VIII.

Dividitur in Usufructum Verum, qui est rerum, quarum substantia non perimitur Usu; & Quasi Usufructum, qui est rerum, quæ intereunt usu; vel naturaliter, ut vinum, oleum; vel civiliter, ut pecunia numerata *§. 2. de Usufructu.*

IX.

Hæc generaliora. Nunc transeamus ad Causas Efficientem, Materialem, Formalem, Finale. Efficiens alia est remota, ut Lex, vel Judex, aut Dominus, alia propinqua, ipsa scilicet quasi traditio seu patientia Domini *l. 3. de Usufruct. l. 1. in fin. de S. P. R. & Usus acquirentis, ex justa & habili ad transferendum ejusmodi jus causâ facta, qualis est ultima voluntas, vel contractus §. 2. Inst. h. t. In Usufructu tamen ultimâ voluntate constituto non requiritur quasi traditio, ibi enim acquisitio contingit Legatario ipso jure statim, ab aditâ hæreditate *l. 10. l. 29 de Usufruct. leg. et si Legatarius possessionem rei legatæ propriâ autoritate apprehendere non possit.**

X.

Habet à Lege Usufructum ab omni cautionis onere, & reddendis finito eo rationibus immunem *l. 8. §. 4. in fin. C. de bonis que Liber. Pater in bonis adventitiis Filiis familias l. 6. in pr. C. Eod. si non per Avum sit ei ademptus, aut h. Excipitur C. Eod. aut Ipse cum repudiarit l. 6. §. 2. v. sin autem C. Eod. item pro dimidia parte in bonis Emancipati §. 2. vers. Ideoq; Inst. Per quas Personas. In Feudo verò secus esse statuimus, cum *Vult. de Feudis lib. 1. c. 4. num. 8.**

XI. Con-

XI.

Convenienter hic quaeritur: An Uxor possit adimere Patri Usumfructum Legitimae, quam Filio communi reliquit? Nos Legitimam ita onerari posse negamus, per *Nov. 117. c. 1. in pr. ibi postquam reliquerint.*

XII.

A Lege quoque constituitur Usumfructus Matri in bonis sponsalitiis aliisque facultatibus prioris mariti, si ipsa transeat ad secundam vota *l. 3. C. de secund. Nupt. Novell. 22. c. 23.* Idque reciprocè intelligendum esse quoad Maritum secundam ducentem Uxorem propter rationis identitatem, *aff. cum Gail. 2. obs. 98. num. 3.* An idem obtineat si post mortem Mariti Uxor eligat turpem vitam? quaeritur hic possit: sed non sectamur omnia. Videatur Harprecht *de Usumfructu ad §. 2. num. 4. 6.* Hoc affirmamus, etiam eorum bonorum, quae vigore statuti, vel consuetudinis, post mortem Conjugis ex substantia ejus acquisita sunt, proprietatem propter secundas Nuptias amitti. *Gail. d. Observ. 98. num. 6. arg. auth. Ex Testamento C. de secund. Nupt.*

XIII.

Præterea jure Codicis Lex Usumfructum attribuit per praescriptionem, inter Praesentes decennio inter absentes 20. annis *l. ult. in fin. C. de Praescript. long. tempor. l. 13 C. de servitut. C. de Aq. non attendita servitutum continuarum vel discontinuarum distinctione,* quam tamen in Camera attendi tradit *Myns. 4. Obs. 53.* Ita, ut in acquisito ejusmodi diuturno usu Usumfructu nec scientia Domini, nec ignorantia exigatur secundum *d. l. circa fin.* Quod tamen mutatum arbitramur per *Nov. 119. c. 7. C. Auth. Mala fidei C. de Praescriptione long. tempor.* ubi tum demum est locus Usucapioni, aut longi temporis praescriptioni 10. & 20. ann. si Dominus sciens rem suam ab alio possessam, contestatus id non sit Possessori. Alias, nempe ignorante Domino demum per longissimi temporis praescriptionem Possessor rem sibi acquirit. Verum an Heres possidens rem Usumfructuariam pro herede possit ejus Usumfructum usucapere? controverti videmus. Neg. & pleno jure rem ejus fieri *aff. cum Harprecht d. l. num. 26.*

XIV.

A Judice constituitur Usumfructus cum in Judiciis divisoriiis Familiae Ericiscundae *l. 16. §. 1. Famil. Ericis. vel Communi dividundo*

A 3

l. 6. §. 10.

l. 6. §. 10. Communi divid. Officio Judicis uni proprietatis alteri Ususfructus adjudicatur, l. 6. §. 2. de Usufructu.

XV.

A Domino constituitur Ususfructus vel conventionalitèr vel testamentariè. Prius fit per stipulationes, vel pactiones, ita tamen ut traditione compleantur, (aliàs enim saltem constituitur obligatio Personalis *l. 3. de O. & A. arg. l. 3. de Usufructu. l. 1. §. 2. si Usufr. per.*) & ita inducatur jus reale ad producendam actionem efficax. *Uid. Hunn. de Usufr. part. 1. sect. 1. cap. 3. quest. 1. & 2.* Hoc pacto lucratur Uxor Usufructum Feudi mortuo Marito, vocatur *Das Ætbedinge*. De quo *Schneidew. de success. Conjug. num. 43.*

XVI.

Testamentariè constituitur Ususfructus per Ultimam voluntatem. Quem tamen Legati nomine relictum non intelligimus constitutum efficaciter, nisi aditè hereditate *l. un. §. 2. ff. Quando dies Usufr.*

XVII.

An huc referendi sint Emphyteuta, superficialius, Vassallus, Heres rogatus restituere hereditatem, ita ut & illi ratione juris sui in re, possint alij Usufructum constituere? disquiritur: Nos dicimus ipso jure non posse, si tamen Emphyteuta vel superficialius hoc constituent, uulitèr à Prætorè tueretur, *l. 1. pr. Quemadm. Usufr. amitt. l. 9. §. 1. Usufr. quemad. cav. l. 1. §. fin. de superfic.* sed Vassallo hoc denegamus, licet servitutem realem Feudo imponere possit *l. 2. Feud. 8. vers. Quid ergò si; ut & Usufructuario §. 3. de Usufruct. atq; hæredi jam dicto. per l. ult. §. 2. & 3. C. com. de leg.*

XVIII.

Materia Usufructus videtur esse subjectum cui adhæret adjunctum jus Usufructus, idq; potest esse tam res immobilis & soli *l. 3. vel mobilis, ut jumentum l. 7. pr. & §. 1. de Usufruct.* Constituitur vel omniù bonorum, do drante salvo in testam. *l. 29. Eod. Nov. 18. c. 3. vel certæ partis l. 43. Eod. divisim vel indivisim, l. 5. Eod.* Uni vel Pluribus conjunctis, quibus postea deficientium portiones accrescunt. *tt. de Usufruct. accrescend.* Ita tamen constitutione hæc subjectum afficitur ut salva maneat ejus integralis bonitas, substantia, essentiæq; formales *l. 1. & tt. Usufruct. quemad. cav.* Hoc enim exigit & Juris hujus natura *pr. Inst. de Usuf. & Constituentium voluntas.*

XIX.

Fit inde ut non constitui possit Usufructus earum rerum qua-

rum

rum substantia consumitur usu, vel in aliam transit formam, vel assiduâ permutatione quodammodo consumi intelligitur, ut est vinum, vel lana, ex quâ fit vestimentum *l. 11. ff. de Usufruct. ear. rer.* Vel pecunia numerata *vid. §. 2. Inst. de Usufruct.* Præsertim cum ejusmodi res quoties utendæ dantur, datur & proprietas earum *l. 7. l. fin. dt.* & sic amplius alienæ res nequeunt dici, in quibus constitui tur Ususfructus *l. 5. si Ususf. per.* XX.

Utilitatis tamen gratia autoritate SCi effectum est, ut harum quoq; rerum constitui ultima voluntate Ususfructus possit *§. 2. Inst. ht. l. 1. C. et. ff. de Usufr. ear. rer.* in quo subjecti consumptibilis nomine caueat Ususfructuarius heredi de re ejusdem bonitatis, vel ejus æstimatione restituendâ. *d. §. 2. Inst. Eod. l. 6. l. 7. l. 10. de Usuf. ear. rer.* Hic Ususfructus dicitur Impropius seu quasi, estq; ille quem supra *thes. 8.* constituimus alterum membrum in divisione Ususfructus.

XXI.

Hic non sunt prætereundæ quæstiones: 1. An quasi Ususfructus possit quoq; actu inter Vivos constitui? *N. per §. 2. de Usuf. l. 1. C. et. de Usufr. ear. rerum.*

2. An Usus vestimentorum pertineat ad quasi Ususfructum? *Hoc aff. per d. §. 2. cum vulgari tamen distinctione inter quotidiani & usus rarioris. idq; propter l. 15. §. 4. de Usufructu.*

3. An constituto Ususfructu omnium bonorum futura quoq; intelligantur? *Aff. per l. 34. §. Ult. de Usufruct.* inde tamen non adstringimus Ususfructuarium ad solutionem æris alieni à defuncto contracti, *vid. Boeer. Clas. s. Disput. 9. thes. 46.*

XXII.

Progrediamur ad Formam quæ est vel Essentialis vel Accidentalís. Essentialis consistit in ipso jure fruendi, id est facto ejus qui fruitur & utitur *l. 1. pr. Quand. dies Usuf. leg. eed.* Hic queritur: An ad substantiam Ususfructus pertineat cautio? Id quod negamus; tam in vero, in quo fluit cautio ex Edicto Prætoris *l. 1. pr. Usuf. quemad. cau.* quam Quasi Ususfructu, in quo ex Scto datur.

XXIII.

In vero: quia dantur multi casus in quibus cautio seu satisfactio licitè omittitur *Gail. 2. obs. 47. num. 1. v. g. 1.* quando relinquitur Ususfructus Fisco *l. 1. §. 18. ut Legat. nomine.* 2. Quando Pater recipit

capit Usufructum in bonis Filij. adventitiis l. 8. §. fin. C. de bon.
que Liber. 3. Quando quis donat bona reservato sibi in iis usu-
fructu. Gail. 2. Obs. 145. in fin. Alius casus in l. 9. §. 2. Usuf. quemad.
cav. In Quasi Usufructu ob textum in l. 1. §. 1. de Usuf. ear. rer.

XXIV.

Sed queritur, quomodo cautio illa fieri debeat? Fidejussores exi-
git jus nostrum: Quia, licet Cautionis vocola generali sapius hęc
in re utatur, ut in §. 2. Inst. de usuf. l. 1. pr. Usuf. quemad. cav. &
alibi passim; tamen inspecie satisfactionem vult l. 13. pr. ff. l. 4. G.
de Usuf. satisfatio autem fit Fidejussoribus l. 3. C. de V. S. l. 1. ff.
Qui satisf. cogunt. Tum est Prætoria hęc cautio, quæ requirit Fide-
jussores l. 7. de Prætor. stipul. XXV.

Consideratis tamen circumstantiis quoad præstationis hujus, vel
etiam pignoratitiæ cautionis impossibilitatem, ex æquitate asseri-
mus cum Gail. 2. obs. 47. Juratoriam quoq; hic locum habere cau-
tionem, si Usufructuarius sit Vir probatæ opinionis & fiat juramen-
tum sub mentione aliter caveri non posse, arg. Auth. Generaliter
C. de Episcop. & Cleric. Quid si suspectus vel improbæ vitæ Usu-
fructuarius, ut cum juramento ejus nolit contentus esse Proprieta-
rius? Arbitramur Proprietario rem plenè relinquendam, ut vel fru-
ctus præstet annuos, vel pecuniæ quantitatem: Vel judicis arbitrio
committimus, ut rem curet sequestrandam l. 5. §. Imperator. Vt
legat. nomine XXVI.

Quid porro si non exigatur hęc cautio? Vel exacta non præste-
tur statim? sed Usufructuarius re hæreditariâ fruatur ante præsta-
tionem cautionis, lucratur ne fructus perceptos ante cautionem
præstitam? In priore casu affirmamus per l. 5. §. 1. de usuf. ear. rer.
l. 1. §. 1. ut in possess. leg. nomine. Sed posteriore negamus, nisi vo-
lente & sciente Proprietario Usufructuarius venerit in possessio-
nem. Gail. 2. Obs. 46. num. 6. & seqq.

XXVII.

Placet ulteriùs querere: An cautio hęc Usufructuario possit re-
mitti à Testatore? Neg. per l. 1. C. de Usuf. l. 7. C. ut in possess.
leg. nom. Testator enim renunciare alieno favori non potest. arg.
l. 15. §. 1. ad L. Falcid. Heres autem remittere potest, aut alius, qui
actu inter Vivos Usufructum alij constituit, tum enim hoc cujus
libet facilitati elargitur Gail. 2. obs. 145. num. 12.

28. Acci-

XXVIII.

Accidentalis forma subsistit in eo, quod ususfructus purè l. 17. Quibus mod. ususf. amitt. vel sub conditione l. 54. de Ususfruct. vel ex certo tempore, & usq; ad certum tempus, alternis quoq; annis l. 16. §. 2. Famil. Ercis. possit constitui.

XXIX.

Finis Ususfructus est fruitio rerum alienarum, quæ effectus Ususfructus producit. Horum præcipuus est, quod Ususfructuarius omnes omninò fructus rei, tam civiles, quam naturales, & quicquid inde percipi potest, boni viri arbitratu, lucretur l. 7. l. 9. in pr. l. 59. de Ususfruct. Ita ut & id, quod ex actionibus, quæ pro re Ususfructuaria exercentur, item quod ex Jurisdictione Castri, in Ususfructum dati, poenæ, confiscationis, vel mulctæ nomine veniat, complectatur. Harprecht. de Usuf. ad §. 2. num. 59. & seqq. Hinc & fructu bonorum legato, foenus quoq; sortium, quas defunctus, legans Ususfructum collocavit, Ususfructuario præstabitur l. 24. d. Usuf. & Usufr. leg.

XXX.

Sequitur alius effectus, nempe facultas Ususfructum alienandi, locandi, oppignorandi, donandi, vel gratis concedendi l. 12. §. 7. l. 38. l. 40. l. 67. de Ususfruct. l. 11. §. 2. de Pignoribus. §. 1. de Usuf. & Habit. Si id rei patiatur conditio l. 15. §. 4. Eod. & illa alienatio non fiat in alium, quam ipsi Ususfructuario res data est, usum l. 13. §. 8. Eod. Jure tamen servitutis semper manente penes Ususfructuarium l. 38. Eod. l. 66. de Jure dor. Ita ut Conductor non suo, sed Locatoris nomine utatur d. l. 12. §. 2. nec alius intelligatur Ususfructus, in ecente, quam ipse, qui primo constitutus est acquirenti. Donell. lib. 10. c. 8. An Proprietario, si Ususfructuarius alii velit Ususfructum locare aliquid prælationis, si & ipse mercedem ponere paratus sit, tribuendum veniat? quæritur. Nos invito Ususfructuario hoc neg. arg. l. 14. c. de Contrahen. Empt. Pertinet etiam ad Ususfructuarii Ususfructus eorum, quæ rem Ususfructuariam, ut accessiones, sequuntur l. 9. §. 4. de Ususfruct. Item instrumenta fundi, & alia ad minicula, sine quibus uti frui quis non potest l. 15. §. 6. Eod. l. 1. §. 1. si Usuf. per. An & Thesaurus, in fundo Ususfructuario inventus, item feræ bestiæ? Utrumque neg. Prius per l. 7. §. 12. solut. matrim. eo quod Thesaurus non sit in fructu, Ergò & hoc casu de eo communis obtinet dispositio

ut pro divisio sit Usufructuarij Inventoris, & Proprietarij. Posterius
per l. 62. pr. de Usufruct. nisi fortè fundi fructus speciatim constet ex
Venatione l. 26. de Usurù.

XXXI.

Non aliter autem lucratur, & ad heredes transmittit Usufu-
ctuarius fructus, quam si ipse, vel alius illius nomine, eos perceperit
l. 25. §. 1. de Usuris §. 36. Inst. de Rerum Divis. l. 8. ff. de Annis legat. id
est: si vivente Fructuario ejus nomine, fuerint separati, et si in horreũ
nondum reconditi l. 13. Quibus mod. Usuf. amitt. Jus enim perso-
nale, ejus ossibus quasi affixum, cum eo vivit & moritur. Secus est de
Jure Saxonico, secundum illud enim Usufructuarius, qui, postquam
consecvit agrum, & seminatum cooperuit, discessit, transmittit fru-
ctus, etiam nondum extantes ad suos hæredes teste Schneidvv. ad §.
36. de Rer. div. num. 3.

XXXII

Pro commodo hoc perceptionis fructuum, onera quoq; com-
petunt Fructuario, consistentia vel in faciendo, vel non faciendo, In
non faciendo consistunt, omnia ea quæ, Usufructum vel deterio-
rem reddunt, vel corrumpunt, vel immutant in sua substantia, etiam
si aliàs inutilia non sint l. 13 §. 4. & 7. l. 27. §. 1. de Usufr. quod secus
est in adjunctis mutatis d. l. 13. §. 7. & §. 5. Hinc rei Usufructuariæ
nec imponere servitutem l. 7. C. de Rebus alien. non alien. nec acqui-
rere l. 6. ff. Commun. Præd. Usufructuarius potest. Imò nec ipse Pro-
prietarius, si præsertim nociva sit Usufructui servitus l. 15. in fin. l. 16.
de Usufr. ne quidem Usufructuario consentiente d. l. 15. Quod Pinell.
in l. 1. C. de Bon. mater. ut refert Donell. lib. 10. c. 11. ibiq; Hillig. lit. A.
mirum videtur. Sed non omnium à Jure civili receptorum ratio-
nem reddi posse, aut inquiri debere, comprobatum habemus in l.
eo. & 21. ff. de L. L. Hunn. part. 1. c. 7. sect. 1. Nunciare tamen Usufu-
ctuarius novum opus potest, modo alij quam Domino l. 2. non suo
sed domini nomine fiat l. 1. in fin. ff. de Oper. nov. nunciat. siquidem
dominus ipsi mandasse, & ipse cavisse præsumitur, plenam custo-
diam, quæ in hoc sese quoq; exerit. Idem part. 1. c. 6. §. 1. q. 8.

XXXIII.

In faciendo consistunt, quæ exigit, & rei servientis natura, &
voluntas constituentium. Hæc vel conservando, vel reparando, vel
redinte-

redintegrando expediuntur. In conservando continetur tuitio rei, per exactam diligentiam *l. 65 de Usufr.* ob intervenientem utriusq; utilitatem, cujus gratia levis quoq; culpa præstatur. *l. 5. §. 2. Commod.* Et ex hoc capite tenetur curare, ne quid damni inferatur *l. 65. d. Usufr.* aut res usufructuaria cadat in alterius possessionem, & sic usucapiatur *l. 1. in fin. Usufr. quemad. cav.*

XXXIV.

In reparando continetur modica, non omnimoda reparatio rei *l. 7. §. 2. & 3. de Usufr.* Et huc pertinent agrorum & fossarum purgationes *l. 13. §. 2. Eod.* Curationes ægrotorum animalium *l. 45. Eod.* In redintegrando consistit plena in locum extinctarum rerum substitutio, qualis est arborum demortuarum *l. 18 de Usufr.* vel everfarum, culpa Usufructuarij, suorumve; non vi tempestatis *l. 59. Eod.* Item armentorum defunctorum aut inutilium, gregis nomine, non singulorum capitum, in Usufructum datorum *l. 68. §. fin. l. 69. & 70. §. 3. de Usufr.* Et quidem fiat illa substitutio non ex alienis, sed agnatis capitibus. *d. l. 68. in fin. de Usufr.* His oneribus tributorum quoq; & collectarum, stipendiorum, salariorum, alimentorumq; à re fructuaria relictorum, & similium præstationes annueramus; *l. 7. §. 2. Eod. l. 27. §. 3. Eod. l. 28. de Usufr. leg.* sive debeantur quatenus Usufructuarius jam percipit fructus *l. 13. de Impens. in res dotal.* sive antequam perceperit, inceperint deberi *l. 7. de Publican. & Vectigal.* sunt enim reale onus, quod cum ipsa re transit in Possessorem, vel quasi. Excipe tamen onera nimis gravia, puta absorbentia, vel æquantia perceptionem fructuum *arg. d. l. 7. de Usufr. ubi gl. ad vocem, pertinet*: arbitrio Judicis committendum arbitratur, quæ sit modica, vel magna impenſa æstimanda. Reposcere enim potest Usufructuarius, quod ultra quam debebat, impendit.

XXXV.

Contraria Usufructus sese jam aperiunt, qualia sunt, quæ usumfructum perimunt. Perimitur 1. Morte Usufructuarij naturali *§. 3. Inst. de Usufr.* Jura enim personalia, quale Usufructus *l. 1. de servit.* cum Persona vivunt & extinguuntur *l. 196. ff. de R. J. 2.* Morte civili, h. e. maxima vel media Capitis deminutione *d. §. 3. l. 16. §. fin. C. de Usufr.* quamvis olim & minima capitis deminutio extinxit Usumfructum *§. 1. Inst. de acquis. per adrog. Paul. 2. sent. 6. §. Capit. u.* Huc refertur

rendus est Banhitus cum *Gail 2. Obs 86 num. 10.* Verum Capitis minutio eum demum perimit Ususfructum, qui jam constitutus est *l. 1. §. 1. & §. 3. Quibus mod. Ususfr. amitt.* Potest tamen & ita extinctus reviviscere, & renovari, voluntate Constituentium *l. 3. pr. l. 5. Quibus mod. Ususfr. amittit.* In rebus autem, quæ non moriuntur facile, aut nunquam, ut est Civitas, centum anni, vel inundatio, vel perpetua desertio civium, quæ mortem naturalem; aut aratri inductio, vel salisve inspersio, quæ civilem repræsentant, Ususfructum finiunt *l. 56. de Usufr. l. 21. Quibus mod. Ususfr. amitt.*

XXXVI.

3. Finitur Ususfructus propter interitum rei *§. 3. vers. eo amplius Inst. de Usufr.* seu, ut loquitur Ictus *in l. 5. in fin. Quib. mod. Usufr. amittit.* mutatione rei usufructuariæ. Est enim jus in corpore, quo sublato, & ipsum tolli necesse est, *pr. Inst. de Usufr.* Modo interitus ille formalis sit, & integralis, mutans substantiã rei, & in aliud transfundens nomen *l. 10. Quibus mod. Usufr. amitt.* si enim pars saltem intereat, in residuã parte totus retinetur Ususfructus *l. 53. de Usufr. Donell. lib. 10. c. 18. lit. a. & d. 4.* Finitur existente, seu finito tempore constitutionis *l. 15. d. 2. l. 5. C. de Usufr. vel conditionis l. 16. Quibus mod. Usufr. amitt.*

XXXVII.

5. Finitur non utendo omninò *l. 25. Quibus mod. Usufr. amitt. l. 3. si Usufr. pr.* ita ut inter præsentès decennio, inter absentes verò vicennio hoc modo evanescat *l. 13. C. de Servit. vel per modum & tempus præfinitum l. 16. C. de Usufr. §. 3. Inst. eod.* Non tamen malè utendo *l. 1. §. 5. Usufr. quemad. cav. Wes. in π. Eod. num. 8.* si modo non adeò gravis sit abusus, ut cadat planè in non usum, seu trahat secum maximum detrimentum.

XXXVIII.

6. Finitur Cessione, quã & ipsa malè utitur, dum jus suum personale, quod soli ipsi constitutum est, cedit, planè à se abdicat, & in se ampliùs consistere nolit *l. 66. de Jure dot.* Interim ipsam fructuum perceptionem, vel ut Dd. loquuntur, commoditatem utendi, quæ jus reale vocari potest, & in usufructuario quidem radicitur, ab eoq; profluit, sed distingui tamen ab eo potest, alteri rectè cedere, locare vendere, donare potest, non extraneo saltem, sed & ipsi proprietario *l. 12. §. 2. de Usufr. l. 29. in pr. & §. 1. Quibus mod. Usufr. amitt.*

Et

Et licet in *S. fin. v. Item finitur Inst. de Usufr.* dicatur, nihil agi ceden-
do extraneo Usufructu, tamen id intelligendum est non respectu
Usufructuarij, qui amittit, vel Domini, ad quem revertitur, sed Extra-
anei, ad quem nihil ex illa cessione transit. Recurrit enim Usufructus
ad Proprietatem, non per Cessionem, sed occasione cessionis, per
accidens, & præter intentionem agentis. Ast ubi Usufructus cedi-
tur Proprietario, verè & directò per cessionem finitur.

XXXIX.

7. Perimitur Usufructus Consolidatione, cujus una species
Cessio, de quà dictum, & quæ fit ipsi Proprietario, ubi usufructus
jungitur proprietati. Altera est ubi proprietas accedit usufructui,
& usufructuarius sibi acquirit proprietatem. Dicitur illa Justinia-
no propriè Consolidatio *S. fin. Inst. de Usufr. l. 6. pr. de Vfus. acres.*
interdum confusio *l. 4. Vusufr. quemad. caveat. l. 27. Quibus mod.*
Vusufr. amittit.

XL.

Quasi Usufructum finiunt saltem duo, ex dictis, modi; mors
sc. civilis, & naturalis *l. 9. de Vusufr. ear. rer. S. 2. Inst. de Vusufr.* Nam
cum Fructuarius sit Dominus, & restituat, non eandem speciem, sed
tantundem, cæteri modi, non usus, interitus rei, & cessio hic non
habent locum. Hic etiam quæri potest an finiatur Usufructus ob
ingressum in monasterium? Nos negam: cum *Treuil. vol. 1. Diss. 16.*
th. 14. lit. 1.

XLI.

Non autem quilibet Usufructus his statim modis finitur: plane
enim qui pluribus conjunctim relictus est, non statim, uno vel mor-
tuo vel abutente ad Proprietariu revertitur, sed extincta deficientis
pars reliquis accrescit, etiamsi, quod in usufructu accrescendo
singulare est, alteri horum jam acquisitus fuerit. *l. 1. S. 3. de Vusufr.*
acres. l. 10. Eod. Ex quà lege ad casum, qui in controversiam voca-
ri solet, & est talis: Titio & Mævio constituitur Usufructus fundi
Tusculani, Titius agnoscit suam partem, sed postea amittit: Mævius
suam agnoscere non vult, jam quæritur an Mævij pars possit Titio
accrescere? respondemus affirmative; ita, ut non portio Titij, ea
enim amissa est, sed personæ accrescat *l. 33. S. 1. de Vusufr.* Non extin-
guitur quoq; Usufructus Filiof. constitutus eo mortuo, quamdiu
Pater superest *l. ult. C. de Vusufr.* Hinc & bonis Filij f. adventitijs pub-
licatis, Patri remanet jus Usufructus Filiof. constitutum. *Treuil. d. l.*
th. 15. lit. C.

B 3

XLII. Re-

XLII.

Restat, ut videamus de Actionibus quæ dantur pro Vusufructu vel constituendo vel constituto. Pro Constituendo datur actio Personalis vel ex Testamento l. 1. §. 2 l. 2 ff. si Vusufr. per. directa contra heredem, vel ex stipulatu contra Eum, qui Vusufructum promisit, ut eum præstet l. 25. de O. & A. §. 1. Inst. de Action. Et datur hæredi quoque hæc actio, non ad constituendum Vusufructum l. 38. §. 10. & 11. de V. O. sed ad id quod inter est Vusufructum ob moram præstitam non esse l. 36. in fin. d. vsuf. Pro Constituto datur vel actio Realis. ob assertionem Juris debiti Confessoria dicta, §. 2. de Action. l. 5. in fin. si Vusufr. per. Vel Interdictum unde vi l. 3. §. 13. 14. de vi & vi armat. contra quemvis prohibentem, possidentem, vel dolo possidere deficientem d. l. 5. §. 1. & 2. Vusufr. per. etiam ipsum Proprietarium l. 5. §. 1. Eod. l. 60. §. 1. de Vusufr. Et his actionibus Vusufructuarius jus suum vindicare, impedimentum avertere, liberam fruendi facultatem recuperare, damni & interesse l. 1. §. 20. de Oper. nov. nunt. fructuum. itidem ex morâ perceptorum restitutionem petere potest. l. 37. l. 46. & seqq. de Vusufr. l. 5. §. 3. si Vusufr. per. An & servitutum fundo Vusufructuario debitam potest vindicare? Directò non l. 1. in pr. §. 1. v. Nam etsi Usuf. per. nam actiones per quas servitutes vindicantur. l. 2. si servit. vind. nemini quam Domino competunt d. l. in pr. Indirectè tamen quatenus actionem Confessoriam dirigat in vindicationem Juris Vusufructus ut id liberet, & habeat omnino salvum, servitutum fundo Vusufructuario debitam simul vindicat, secundum hanc distinctionem l. un. §. 4. de Remiss. intelligendum esse concludimus cum Hunn. de Usufr. part. 1. sect. 1. c. 2.

XLIII.

Habet etiam Vusufructuarius utilem Legis Aquilæ actionem l. 11. §. ult. ad L. Aquil. Finitum regundorum l. 4. §. 9. Finitum reg. non modò adversus cum qui fundi vicini Vusufructum habet, sed & contra dominum ejusdem d. l. Actionè doli contra Proprietarium in casu l. 5. §. fin. Quib. mod. Usuf. amitt. & deniq; furti agere potest contra eum qui fructus decerpit, licet conditionem furti non habeat l. 12. §. fin. de Usufr.

XLIV.

Succedunt jam residuæ species servitutum Personalium Vsus & Habitatio. Ille est jus alienis rebus utendi salvâ earum substantia.

arg. l. 1. & l. 2. de Usu & Habit. Hæc jus habitandi in ædibus alienis salva earum substantia *l. 13. in pr. ibi Jus proprium C. de Vusufr. §. 5. Inst. de Usu & Habit.* Vfus cum Vusufructu convenit, & differt ab eo: Convenit Modis constituendi, & finiendi *d. l. §. fin. de Vusufr. pr. Inst. de Usu & Habit. 2.* Conflitit in iisdem rebus in quib. Vusufr. 3. Vfuarius quoq; cavere tenetur idoneè *l. 5. §. 1. Vusufr. quemad. cav. de usu rei legitimo l. 15. in fin. de Usu & Habit* & non inquietando Proprietario *l. 11. Eod.* An tamen Proprietarium ut in certâ parte fundi versetur, prohibere usuarius possit? controvertitur. Nos aff. si totius fundi Vfus constitutus sit. Hinc & colonum & familiã ejus urbanam prohibere potest, non rusticam, quo minús agri colendi causa ibi versetur, & fructus percipiat *l. 10. in fin. Eod.* quod in usu domus constituto quoq; procedit, juxta *l. 22. §. 1. Eod. 4.* Convenit actionibus pro servitute exercendis, *l. 17. de Usu & Habit.*

XLV.

Vfus ab usufructu differt 1. Quod in Vusufructu plenus jus contineatur effectu ipsum complectens usum, quia Vusufructuarius omnes omnino lucratur fructus. Contra Vfus saltem directus est ad quotidianum usum, & necessitatem non ad compendium, ut loquitur Iustus *l. 12. §. 1. de Usu & Habit. 2.* Locari non potest, nec vendi nec gratis alteri concedi *l. 8. l. 11. & §. 1. Inst. eod.* quæ omnia potest, qui Vsumfructum habet *d. §. 1.* cum enim usus ad solam dirigatur necessitatem, non videtur uti, qui alij concedit utendum, quod ipse non alterius necessitatibus subministratū est *l. 12. §. 5. eod.* Interdum tamen largiùs cum Vfuario agendum pro dignitate ejus *d. l. 12 §. 1.* atq; ex benignitate aliquando fit extensio in constituto usu Gregis, ut modicum lac *l. 12. §. 2.* vel domus, præsertim amplæ, ut pensio percipi *l. 4. pr. eod.* vel Equitij ut locatio exerceri possit *d. l. 12. §. 4. 3.* Vfus est individuus, ut ita pro parte legari non possit *l. 19 de Vsu & Habit.* Vusufructus contra dividiuus *l. 5 de Vusufr. l. 1. §. 9. ad L. Falcid.*

XLVI.

Quod diximus ex §. Inst. h. t. minus juris esse in usu, quam Vusufructu procedit in vero Vusufr. & Vfu. Nam in quasi non est differentia, & qui usum vini aut pecuniæ legatum habet, tantum habet, ac cui ususufructus legatus est *l. 5. §. fin. l. 10. d. Vusufr. earum rer.* Imò & alio casu aliquando fructus inest usui propter qualitatem objecti v. g. si sylvæ usus legatus sit *l. 22 in pr. de Usu & Habit.*

XLVII.

Habitatio, etsi quoad effectum cum usu ædium ferme sit eadem, cum usus ædium consistat in habitando, & ipsa habitatio in usu ædium *l. 10. in pr. eod. tamē diversa est ab eo, ut & ab usufructu, ceu peculiare aliquod jus §. 5. eod. l. 13. pr. C. de vsufr.* in quibusdam cum iis conveniens, in quibusdam discrepans. Cum utroq; enim convenit. 1. Quod iisdem modis constituatur. 2. Quod non transmittatur ad Hæredes *l. 10. in fin. pr. de vsu & Habit.* 3. Quod cautionem præstet Habitor, se Viri boni arbitrato habitaturum *l. 11. vsufr. quemad. cav.* Cum Vsufuctu verò tantum convenit, quod habitationem possit locare §. 5 *Inst. de vsu & Habit.* Cum usu tantum convenit, quod penè idem sit, ut dictum.

XLIX.

Discrepat contrà ab utroq; in eo, quod tantum in ædibus constitui possit, superiores verò servitutes tam in prædiis urbanis quam rusticis *gl. in l. 13. v. in tantum, ad verbum, Usufructum C. de vsufr. 2. quod non amittatur non utendo, nec capitis deminutione l. 10 in fin. pr. de vsu & Habit.* cujus ratio redditur in *l. 10. de capis. demin.* quod plurimum facti contineat.

XLIX.

Q. An domus jure habitandi affecta, diruta, & postea restaurata, reassumat jus habitationis? Dicimus quod non: *arg. l. 5. §. 2. l. 10. §. 1. Quibus mod. vsuf. amitt.*

L.

Addamus Operas Servorum & Animalium, quæ propriū jus in ll. nostris Vsufuctui & Vsui aliquantum simile, ab utriusq; tamen natura non nihil deflectens, constituunt *l. 5. §. fin vsufr. quemad. caveat. l. 2. de vsu & vsufr. leg. l. 1. §. 9. ad Falcid. ff. de Oper. serv. Cujac. hic in 70.* Transit n. ad Hæredes, nec morte possidentis finitur *l. 2. de vsufr. leg. non amittitur capitis deminutione, nec non utendo d. l. 2. & l. 2. de Oper. servor.* Tum qui operas habet, potest inde mercedem capere, & locare *d. l. 2. de vsufr. leg. servo a. vsu-capto perit legatum Operarū d. l. 2. Coeterū iisdem cum Vsufuctu & usu constituitur modis hoc jus operarum, nempe vel ultimâ voluntate d. l. 2. in quo casu cedit dies non ab aditione hereditatis, ut in Vsuf. & usu *l. 2. n. §. 2. Quand. dies vsuf. ced. sed à die petitionis legatarū operarum l. 7. de vsufr. leg. vel contractu l. 1. de Oper. serv. l. 37. de vsufr.* Quomodo verò restituendæ sint Operæ? *vid. in l. 4. §. fin. & l. ult. ff. de Oper. serv.* Tantum de intricatissima servitutum personalium materia,*

SOLI DEO GLORIA,

Et licet in *S. fin. v. Item finitur Inst. de Usuf.*
do extraneo Usufructu, tamen ad intelli-
Usufructuarij, qui amittit, vel Domini, ad qu-
nei, ad quem nihil ex illa cessione transit. R-
ad Proprietatem, non per Cessionem, sed
accidens, & præter intentionem agentis. A-
tur Proprietario, verè & directò per cessionem

XXXIX.

7. Perimitur Usufructus Consolidatio
Cessio, de quâ dictum, & quæ fit ipsi Propri-
jungitur proprietati. Altera est ubi propri-
& usufructuarius sibi acquirit proprietatem
no propriè Consolidatio *S. fin. Inst. de Usuf.*
interdum confusio *l. 4. V. usufr. quem ad. c.*
Usuf. amittit.

XL.

Quasi Usufructum finiunt saltem de
fc. civilis, & naturalis *l. 9. de V. usufr. ear. ver.*
cum Fructuarius sit Dominus, & restituat, n-
tantundem, cæteri modi, non usus, interitu
habent locum. Hic etiam quæri potest an
ingressum in monasterium? Nos negam: cu-
l. 14. lit. l.

XLI.

Non autem quilibet Usufructus his sta-
enim qui pluribus conjunctim relictus est, n-
tuo vel abutente ad Proprietariu revertitur
pars reliquis accrescit, etiamsi, quod in
singulare est, alteri horum jam acquisitu
accres. l. 10. Eod. Ex quâ lege ad casum, qui-
ri solet, & est talis: Titio & Mævio consti-
Tusculani, Titius agnoscit suam partem, sed
suam agnoscere non vult, jam quæritur an
accrescere? respondemus affirmative; ita, u-
enim amissa est, sed personæ accrescat *l. 33.*
guitur quoq; Usufructus Filiof. constitutus
Pater superest *l. ult. c. de V. usufr.* Hinc & boni-
licatis, Patri remanet jus Usufructus Filiof.
l. 15. lit. C.

B

gi cederi-
i respectu
sed Extra-
usufructus
ionis, per
ctus cedi-

a species
usufructus
usufructui,
Justinia-
us. accres-
ibus mod.

di; mors
fr. Nam
ciem, sed
hic non
uctus ob
Disp. 16.

ur: plane
vel mor-
eficientis
rescendo
de V. usufr.
am voca-
tus fundi
: Mævius
ssit Titio
Titij, ea-
on extin-
quamdiu
itij pub-
vent. d. l.
XLII. Re-

